

5.5.1

47a (משנה או) → 48b (מכשירי מצוה כמצוה דמו או לא תיקו)

Chapter 5 picks up from where we left off at ד:ד—the collection of the קטורת for bringing into the קדה"ק. The 1st part of א' משנה and the attendant סוגיא will deal with the amount (מלא חפניו) of the קטורת which the כה"ג brings in and the 2 vessels he uses.

Note #1: when bringing a מנחה קרבן מנחה, the מנחה is first put into a שרת כלי and brought to the SW corner of the מזבח, then the כהן scoops up the לבונה, along with a scoopful of the flour and places it (the קומץ) in a 2nd כלי, which is then dumped onto the מזבח

1	וְלָקַח מְלֵא הַמַּחֲתָה גֹחַלִי אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלִּפְנֵי ה' וּמְלֵא חֲפִנָיו קֶטֶרֶת סַמִּים דָּקָה וְהֵבִיא מִבֵּית לְפָרֶכֶת: וַיִּקְרָא טז, יב
2	וַתִּזְרְקֵהוּ חֵיל לְמַלְחָמָה תִּכְרִיעַ קָמִי תַחְתָּי / וַתִּזְרְקֵהוּ חֵיל לְמַלְחָמָה תִּכְרִיעַ קָמִי תַחְתָּי: שְׂמוּאֵל ב ב.ב.מ. / חֲהִלִּים יח, מ
3	וְהָרִים מִמֶּנּוּ בְּקִמְצוֹ מִסֻּלֹת הַמִּנְחָה וּמִשְׂמֵנָה וְאֵת כָּל הַלֶּבֶנָה אֲשֶׁר עַל הַמִּנְחָה... וַיִּקְרָא ו, ח
4	קָרְבַן רֵאשִׁית תִּקְרִיבוּ אֲתֶם לַה' וְאֵל הַמִּזְבֵּחַ לֹא יַעֲלוּ לָרִיחַ נִיחָח: וַיִּקְרָא ב, יב
5	וְלָקַח הַכֹּהֵן הַמְּשִׁיחַ מִדָּם הַפָּר וְהֵבִיא אֹתוֹ אֶל אֹהֶל מוֹעֵד: וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶת אֶצְבְּעוֹ בְּדָם וְהִזָּה מִן הַדָּם שִׁבְעַת פְּעָמִים לִפְנֵי ה' אֵת פְּנֵי פְרֶכֶת הַקֹּדֶשׁ: וְנָתַן הַכֹּהֵן מִן הַדָּם עַל קַרְנוֹת מִזְבֵּחַ קֶטֶרֶת הַסַּמִּים לִפְנֵי ה' אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת כָּל דָּם הַפָּר יִשְׁפֹךְ אֶל יְסוֹד מִזְבֵּחַ הָעֹלָה אֲשֶׁר פִּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וַיִּקְרָא ד, ה-ו

- I. קטורת: preparation of משנה או
 - a. 2 new vessels: brought out to him from אבטיס – firepan and כף (“spoon”)
 - i. כף: necessary b/c he has to fill his hands – no hands left to carry
 - 1. Cannot: bring it in shifts
 - 2. Cannot: bring it on top of hands (filled with קטורת) – then, how would he transpose?
 - a. Therefore: we use model of נשיאים (במדבר ז) – קטורת מלאה
 - b. חמינה: he would fill his hands (subjective amount) with קטורת and put into כף
 - c. Then: he would take כף in his left hand and firepan in his right hand...
 - i. Even though: right is more significant, firepan is heavier and hot
 - 1. Stories: about הקמחית בן ישמעאל ר', including דרשות on v. 2
- II. Measurement of חפינה (hands-full)
 - a. Re קומץ: states בקומצו – not to establish a standard measure;
 - i. Question: why not apply to מלא חפניו
 - ii. Answer: from our משנה “this was the measure” i.e. not to make a standard measure
 - 1. Rejection: perhaps, same measure as taken inside (→ there is another חפינה inside)
 - iii. Alternate: that we may make a measure (due to ambiguity of wording) OR not to add or subtract
 - b. Re קומץ: not overflowing, not just finger-tips
 - i. Rather: as a person normally scoops (3 middle fingers scooping, pinkie and thumb evening off surface; one of the more challenging acts in the מקדש)
 - ii. Question: קומץ caught between fingers in true middle –
 - 1. Answer: it is adjudged to be a ספק (! – עי' ריטב"א –)
 - 2. Therefore: burn it second (can't be burned 1st → lost between מנחה שיירי)
 - a. Challenge: violates principle of 'ה' כל שממנו אשים לה' may not be burned (v. 4)
 - i. Answer: burned as fuel, not as קומץ (as per ר"א on v. 4)
 - b. Challenge: how will רבנן דר"א solve it?
 - i. Answer: use a כהן with fatty fingers, so that ביני ביני is unlikely
 - III. פפא ר' inquiries
 - a. Status of: תיקו between fingers (והביא – passive or ולקח – intentional) – תיקו
 - b. Alternative: forms of קמיצה (scooping down-up etc.) – תיקו
 - c. Alternative: forms of חפינה (e.g. grabbing separate hands full and joinin them) – תיקו
 - d. Sticking: תיקו onto walls of כלי (see note #1) – needs הנחה or just to be inside – תיקו
 - e. (מר בר ר' אשי): תיקו – הנחה “normal” or הנחה – תיקו onto bottom of כלי upside-down
 - f. מלא חפניו –
 - i. Answer: : טפופות (filled generously, not overflowing)
 - g. Spillage: if קטורת spilled out of his hands, :: תיקו spilling from כלי (salvageable) or from animal (not) תיקו
 - i. Re דם: if it spilled directly on ground, invalid (as per v. 5); from כלי, may be salvaged
 - h. Application: of חפינה to פיגול
 - i. Answer: ר"ע added קטורת to things made invalid by טב"י → לינה → מחשבת לינה → applies (=פיגול) → applies
 - i. Application: of תיקו to stirring coals – status of מצוה מכשירי